

Alles over tuinen en tuinieren

GROEI & BLOEI

DE IDEALE PLANTENMIX • ZADEN PRIMEN • BOERENKROKUS • MOOIE WINTERHEESTERS

GROTE ÉN KLEINE TUIN: AANTREKKELIJK IN
VIER SEIZOENEN

STADSTUIN IN 4 SEIZOENEN

Hovenier Marnix Dijkstra van Feel Green heeft een passie voor planten. "In nieuwbouwwijken vind je tegenwoordig steeds meer tuinen zonder groen. Dat vind ik een slechte ontwikkeling. Een tuin moet leven, je moet de seizoenen kunnen ervaren."

Deze achtere tuin, die Marnix Dijkstra in 2009 ontwierp in Alphen aan de Rijn, sluit helemaal aan bij zijn visie dat je in een tuin de seizoenen moet kunnen ervaren. Marnix: "De tuin bestond oorspronkelijk uit veel grind met hier en daar een heester. De samenhang ontbrak en de tuin miste sfeer. Daar wilden de eigenaars graag verandering in brengen. Ze hadden een natuurlijke tuin voor ogen, met materialen zoals schelpen en hout, en flink wat planten. Daarnaast moesten de seizoenen intenser te beleven zijn."

Strakke kaders

Met 5 bij 14 meter heeft de tuin een gemiddeld formaat voor een stadstuin, maar dat is toch al gauw aan de kleine kant voor de vele mensen die in een gezinstuin gerealiseerd moeten worden. Alleen al met de wens de tuin een natuurlijke uitstraling te geven en rijk te beplanten, loop je bij een kleinere tuin letterlijk tegen grenzen aan. De buurtuinen zijn altijd dichtbij, waardoor je er constant aan herinnerd wordt dat je je in een stadstuin bevindt. Gelukkig zijn er trucs om die grenzen te laten vervagen. ➤

DEZE PAGINA

Boven | De beplanting geeft de tuin een sportieve uitstraling.
Inzet | Marnix Dijkstra.
Links | Pad en borders lopen heel natuurlijk in elkaar over.

RECHTERPAGINA

1 | De variatie in beplanting is groot.
2 | Links de blauwbloeiende *Delphinium 'Blue Skies'*, rechts *Hosta 'Blue Cadeau'*, met daarachter *Panicum amplexicaulis*.
3 | De paden zijn van betonplaten in een bed van schelpen.
4 | Verscholen waterelement.
5 | De aanwezigheid van berken is dankbaar vanwege de rol in het tuinenwep.
6 | Dwars geplaatste paalen doorbreken de rechthoekige vorm.
7 | Stipa tenuissima verzacht de randen van het pad.

kadende, rechthoekige ruimte wat speels in te delen. Zo helpt het als je eoulinen en boekjes creëert." De bomen palen die in een rij dwars op de schutting zijn geplant, zorgen voor fraaie doorkijkjes. Het breekt de tuin visueel op in verschillende ruimtes en maakt het spannend.

Extra sierwaarde

Door het gebruik van halfverhanding, bestaande uit betonstenen in een bed van schelpen, was het mogelijk een pad aan te leggen met organisch gevormde randen. De borden en het pad vloeien nu heel mooi in elkaar over, helemaal doordat het siergras *Stipa amurensis* de neiging heeft de border te verlaten en zich uit te zaaien in het schelpenbed. Het verzacht zo de randen en zorgt voor een nog natuurlijker beeld, dus uitzaaiers zijn welkom. De sierliem in het midden van de tuin was al aanwezig en die wilden we graag behouden. Deze boom geeft de tuin hoogte, net als de bol-esdoorns. Bloemen zijn heel belangrijk om grenzen te laten vervagen. Als je klein blijvende bomen kiest of soorten die je goed in toom kunt houden, passen ze heel goed in een stadstuin." Gesnoeid wordt er voor de winter niet of nauwelijks. Dit wordt uitgesteld tot eind februari. Alleen als planten echt lelijk of sommelig zijn geworden, gaat de snoeischaar er eerder in. Mamix heeft er bij de plantenkeuze rekening mee gehouden dat de planten hun sierwaarde zo lang mogelijk behouden. "Hoe kleiner de tuin, hoe belangrijker dat is. In de meeste stadstuinen heb je slechts ruimte voor enkele planten, daar wil je dan zoveel mogelijk profijt van

Boven | Afwisseling in bladkleur en -vorm.

1 | Volop kleur in de herfsttint.

2 | De witte bloemen van *Anemone 'Hononis Jobert'* steken mooi af tegen de japanse esdoorn.

3 | *Vlaardoorn (Pyracantha)* met schitterend knaloranje bessen.

4 | De klimhortensia kleurt geel in de herfst.

Mamix paste er een aantal toe. "Met beplanting kun je heel veel. Een eenvoudige oplossing is de schutting te laten begroeien met klimplanten. Daardoor wordt 'e ondedend van de borders en creëert je een mooie achtergrond voor de beplanting. Omdat de planten ook over de schutting groeien, is het wel zo netjes om dat met je buren te overleggen. In dit geval hadden de buren aan de linkerkant daar een beetje moeite mee. Dan moet je iets anders bedenken. Hier heb ik gewerkt met hoge planten, vooral grassen en boesters, waardoor de schutting toch niet meer zo aanwezig is." Ook gebruikte Mamix trucs om de om-

Links | Ook beedragers, zoals de vuurdoorn, dragen bij aan een mooi herfstbeeld.

Boven | De houten schutting is nog grotendeels bedekt met planten.

hebben. Kies daarom planten met een lange bloeitijd, mooi blad en extra sierwaarde, zoals bessen, bijzondere zaaddozen, een fraaie herfstkleur of een goed winterbeeld.* Marnix gebruikte enkele groenblijvende planten, zoals *Hedera helix* 'Arborescens'. Deze struik klimop heeft, naast het wintergroene blad,

als extra sierwaarde mooie bessen die de hele winter blijven zitten. *Hydangea anomala* subsp. *penicillata* (klimhortensia) verandert heel mooi tijdens de seizoenen. In de zomer heeft hij donkergroen blad met witte schermen. In de herfst valt het blad af, maar de papierachtige schermen

St | Voordat het valt, kleurt het blad van de sierkers eerst warm oranjegeel. *Macarthurus sinensis* 'Kleine Silberapfel' bloeit lang door.

1 | Op de voorgegrond: *Pennisetum alpecuroides* 'Hamele' (lampenpoetsiergras) en de purperkleurige *Fleuchera*.

2 | De sporkers met het houten zitелемент geeft de tuin ook 's winters structuur.

3 | *Panicum amplipanicula* bloeit door tot de eerste vorst. Op de voorgegrond *Sedum* 'Matrona' en *Skimmia japonica* in pot.

4 | De siergrassen zien er nog maanden goed uit.

blijven zitten. Een plant als *Fleuchera micrantha* 'Palace Purple' is vrijwel jaarmond mooi. Vanaf het voorjaar verschijnt het mooie, donkere blad en als de winter riet te streng wordt, sterft dit niet af. Je knipt het oude loof in het voorjaar weg af, om de planten te fatsoeneren en het nieuwe blad de ruimte te geven. De vele siergrassen in de tuin, waaronder *Pennisetum alpecuroides* 'Hamele' en *Miscanthus sinensis* 'Kleine Silberpinne', zien er in afgestorven staat vrijwel net zo fraai uit als daarvoor en dat geldt ook voor *Sedum* 'Matrona'. "Zowel de siergrassen als sedums bloeien pas vanaf het naseizoen, maar van het loof kun je al veel eerder genieten. Ik koos *Sedum* 'Matrona' omdat de donkere stelen de plant een extra sierwaarde

geven. Daar heb je ook al plezier van als hij nog niet bloeit. In het najaar kleuren die stelen bovendien prachtig rood", aldus Marrix.

Skimmia in pot

De wintergroene, bedragende heester *Skimmia japonica* staat in pot en werd door de eigenaars zelf aangeschaft. Door de beplanting in potten steeds een beetje aan te passen aan het seizoen en bloeiende planten in het zicht te plaatsen, kun je nog meer uit de seizoenen halen. Zo varieert de potbeplanting steeds. 's Winters wordt gekozen voor groenblijvers en winterbloeiers als winterviooltjes, *Skimmia* en *Vilumum nitidum*; 's zomers vooral voor doorbloei-

ende eenjarige. De heesters in pot worden dan verplaatst naar een minder prominente plek.

Lentebloesems

Het voorjaar wordt ingeluid met bolgewassen. Met die bollenvloei wordt precies het 'gat' opgevuld tussen het afknippen van de siegrassen en de komst van de lentebloesems in april. De sierkers kleurt dan vrijwel helemaal wit, net als de krent, *Amelanchier lamarckii*. Tegelijk met het openen van de bloesems, komt het loof van de andere planten tevoorschijn, zoals de grijsgroene staken van *Hasta 'Blue Cade'*. Een goede variëteit voor kleinere tuinen, vindt Mamix. "Hij lijkt wel wat op de grijsbladige *Hasta sieboldiana*, maar heeft veel kleiner blad. Het worden

daardoor niet van die enorme pollen."

De bol-esdoorn, *Acer platanoides 'Globosum'*, lopen uit met rozerood getint blad. Dat van de japanse esdoorn en de pruikenboom *Cotinus coccinea 'Royal Purple'* is wijnrood. Beide heesters stonden al in de tuin en zijn door Mamix opgenomen in het beplantingsplan. "Wat goed is, gaat je niet zomaar weg. Die pruikenboom wordt voor deze tuin eigenlijk te groot, maar laat zich gelukkig heel goed in toom houden. In het vroege voorjaar dan je hem uit doof om en om wat takken weg te snoeien. Vervolgens snoei je de takken in de zomer ook nog een tot twee keer een stuk terug, je houdt dan een hele mooie, compacte struik over. Dit pakt veel beter uit dan wanneer je hem in

het voorjaar diep terugsnoot. Dan vormt de plant namelijk heel veel lange, slappe stengels en wordt hij rommelig." Dat de sierkers er al stond, wordt nog steeds beschouwd als een cadeau. "Voordat een jonge, pas geplante boom net zo mooi is als deze, ben je een paar jaar verder. Het zielemeest, dat op maat rondom deze sierkers werd gebouwd, blijkt een favoriete plek voor het gezin. Met een stapel kussens is het 's zomers een heerlijk schaduwrijke plek om te vertoeven." *

Tekst Shera van den Witterboer

Beeld Guido van Waas

Mm.v. Feel Green Tuinrichting, Boskoop, www.feelgreen.nl

Uiterst boven | Bloemknoppen en bloeiende ballen luiden het lenteseizoen in.
Boven | Witte bloesem van sierkers en krent in april.